

Ks. Józef Stala

Institut Teologiczny, Tarnów

POSŁUGA KATECHETYCZNA KOŚCIOŁA W ŚWIECIE DYREKTORIUM OGÓLNEGO O KATECHIZACJI

„Oto siewca wyszedł siał. A gdy siał, jedno padło na drogę; i przyleciały ptaki, i wydziobały je. Inne padło na miejsce skaliste, gdzie nie miało wiele ziemi, i wnet wzeszło, bo nie było głęboko w glebie. Lecz po wschodzie słońca przypaliło się i nie mając korzenia, uschło. Inne znów padło między ciernie, a ciernie wybijały i zagłuszyły je, tak że nie wydało owocu. Inne w końcu padły na ziemię żyzną, wzeszły, wyrosły i wydały plon: trzydziestokrotny, sześćdziesięciokrotny i stokrotny” (Mk 4, 3-8).

Katecheza, jako jedna z istotnych form posługi Słowa w Kościele, stała się w okresie odnowy zapoczątkowanej przez Sobór Watykański II¹ aktualnym i doniosłym problemem, ważnym, zarówno dla wszystkich zajmujących się w sposób teoretyczny katechezą, jak i tych, którzy katechizują. Kościół wciąż podejmuje na nowo misję nauczania zgodnie ze słowami Chrystusa: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody” (Mt 28, 19), i poprzez katechizację chce jak najlepiej służyć współczesnemu człowiekowi. Następujące w świecie szybkie przemiany oraz dynamicznie zmieniające się warunki życia ludzi stanowią dla Kościoła nieustanne wezwanie do kompetentnego i adekwatnego ich odczytywania, a następnie określenia skutecznego oddziaływania.

I. PRZYPOMNIENIE DOKUMENTÓW KOŚCIOŁA PO SOBORZE WATYKAŃSKIM II NA TEMAT KATECHEZY

Już Sobór Watykański II postanowił, by sporządzić specjalny dokument obejmujący zagadnienia katechezy we współczesnym świecie.² Pierwszym

¹ Sobór nie przygotował osobnego dokumentu, dotyczącego bezpośrednio katechezy. W różnych natomiast dokumentach soborowych, omawiających zadania Kościoła i formy jego działania, znajdują się wypowiedzi na temat katechezy. Por. W. K o s k a, *Katechetyka*, Poznań 1993, s. 37.

² Por. *Christus Dominus*, 44.

dokumentem Kościoła poświęconym katechezie a opracowanym przez Kongregację ds. Duchowieństwa i ogłoszonym przez Pawła VI w dniu 11 kwietnia 1971 roku było *Directorium catechisticum generale – Ogólna instrukcja katechetyczna*.³ Instrukcja uwydatniła rolę katechezy w życiu Kościoła na tle przemian dokonujących się we współczesnym świecie. Przypomniła ona, iż naturę katechezy stanowi działalność Kościoła, która prowadzi zarówno wspólnotę kościelną, jak i poszczególnych jej członków do osiągnięcia dojrzałości w wierze. Dokument ten omówił kryteria, jakie katecheza musi uwzględniać w przekazywaniu orędzia chrześcijańskiego, aby było ono skuteczne. Podkreślił też, iż w katechezie więcej znaczą wartości osobowe niż nawet najbardziej wyszukane metody katechetyczne. Postulował też oparcie się w katechezie na wiedzy psychologicznej o etapach rozwoju człowieka. Autorzy instrukcji zdawali sobie też sprawę z odpowiedniego przygotowania tych wszystkich, którym Kościół zlecił kierowanie katechizacją oraz katechizowanie.

Decydującym krokiem dla katechezy była refleksja podjęta z okazji Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów poświęconego ewangelizacji w świecie współczesnym, który odbył się w październiku 1974 roku. Propozycję tego zgromadzenia zostały przedstawione papieżowi Pawłowi VI, który 8 grudnia 1975 roku promulgował adhortację apostolską *Evangelii nuntiandi*.⁴ Adhortacja ta przedstawiła katechezę jako szczególne działanie ewangelizacyjne podejmowane w ramach wielkiej misji Kościoła.

Katechezie też została poświęcona odbywająca się w Rzymie w dniach od 30 września do 29 października 1977 roku czwarta zwyczajna sesja Synodu Biskupów. Śmierć Pawła VI oraz Jana Pawła I sprawiły, że dopiero Jan Paweł II w pierwszą rocznicę swojego wyboru wydał adhortację apostolską *Catechesi tradendae*⁵ poświęconą w całości katechizacji we współczesnym świecie. Adhortacja ta, doceniając miejsce katechezy, przypomniała, iż również we współczesnym świecie Kościół jest przynaglany, aby zachował dla katechezy największe swe bogactwa, ludzi i siły, nie szczędził żadnych starań, trudów i środków materialnych, aby lepiej ją organizować i kształcić tych, którzy będą jej odpowiednio służyć. Kościół odpowiedzialny za katechezę zdawał sobie sprawę z potrzeby jej ciągłego doskonalenia, pogłębiania jej podstaw pedagogiczno-teologicznych, pełniejszego wykorzystywania nowych środków do skutecznego przekazu własnego orędzia.

³ *Directorium Catechisticum Generale. Ogólna Instrukcja Katechetyczna*, 11 IV 1971, Kongregacja ds. Duchowieństwa, w: *Katecheza po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła*, cz. 1, s. 91-192.

⁴ Paweł VI, *Evangelii nuntiandi. Adhortacja apostolska o ewangelizacji w świecie współczesnym*, 8 XII 1975, Warszawa 1986.

⁵ Jan Paweł II, *Catechesi tradendae. Adhortacja apostolska o katechizacji w naszych czasach*, 16 X 1979, w: *Adhortacje apostolskie Ojca Świętego Jana Pawła II*, Kraków 1996, s. 5-86.

II. POSŁUGA KATECHETYCZNA KOŚCIOŁA WOBEC NOWEJ SYTUACJI

Katecheza obejmuje swoim zasięgiem zarówno orędzie Chrystusa, jak i życie konkretnego człowieka z jego uwarunkowaniami środowiskowymi wraz z zachodzącymi przemianami i chce doprowadzić do wewnętrznej jedności i harmonii z Bogiem. Złożone warunki życia współczesnego człowieka nacechowane szybkimi zmianami oraz bogactwo Orędzia Bożego wymagają przede wszystkim dobrego przygotowania tych, którzy mają podjąć misję nauczania w dzisiejszym świecie i pomóc człowiekowi w rozwoju wiary i właściwym nakreśleniu perspektyw życia.

Ta misja głoszenia Orędzia Bożego nabiera specyficznych wymiarów w ostatnich latach, w których katecheza, jako ewangelizacyjna misja Kościoła, przybiera coraz bogatsze formy. Po kilkudziesięciu latach katechezy zamkniętej do przestrzeni ściśle kościelnej, dziś katecheza na nowo odnajduje swoje miejsce jako misji skierowanej do jak najszerszych rzesz ludzi. To niestety rodziło pewne kontrowersje i obawy, które wysuwano w związku z katechezą w szkole.⁶ Powrót katechezy do szkoły w znacznym stopniu zweryfikował wartość programów katechetycznych i zawartych w nich treści. Przyczynił się do poszukiwania nowych metod, za pomocą których można by zaangażować katechizowanych oraz na drodze dialogu międzyosobowego osiągnąć zamierzone cele katechezy. Wprawdzie w katechezie parafialnej łatwiej było o wtajemniczenie w życie Kościoła czy liturgię, trudniej jednak było osiągnąć realny związek z życiem katechizowanych i ich środowiskiem. Po powrocie katechezy do szkoły, katecheta wchodzi niejako w środek problemów katechizowanych, jak choćby narkomania, alkoholizm czy AIDS. Dążąc do ich rozwiązywania, a równocześnie nie rezygnując z wertykalnego wymiaru katechezy, Kościół musi podejmować próby przystosowania katechezy do warunków katechezy szkolnej, do warunków życia katechizowanych.

Szczególnie ważnym aspektem tego przystosowania musi być pogłębienie kierunku antropologicznego w katechezie. Chodzi tutaj przede wszystkim o podjęcie formacji katechizowanego jako osoby, której chce się przybliżyć prawdę o Chrystusie – Osobie pragnącej przeniknąć wszystkie aspekty naszego życia. Wymaga to możliwie wszechstronnego poznania osoby katechizowanej. Obok poznania problemów ucznia ważne jest też zdobycie informacji, kim on jest, w jakim środowisku żyje, nawiązanie z nim rzeczywistego, personalnego kontaktu. Katecheza organizowana w ramach szkoły stworzyła szansę objęcia nią szerszego niż dotąd kręgu dzieci i młodzieży. Doświadczenie ostatnich lat ujawnia jednak bardzo różny stopień związania

⁶ Szerzej na ten temat: Ł. B o g a c z - R a j d a, *Kontrowersje prasowe wokół powrotu katechezy do szkoły*, Kraków 1994.

katechizowanych z Kościołem. Obok wierzących i praktykujących uczestniczą w niej obojętni, czy uważający się za niewierzących. Uczniom wierzącym nauka religii dopomaga w świadomym wyborze wiary, a tym samym przeciwdziała religijnej niedojrzałości lub obojętności. Natomiast uczniom poszukującym lub wątpiącym powinna dać możliwość poznania odpowiedzi Kościoła na stawiane przez nich pytania. Wreszcie uczniom uważającym się za niewierzących, którzy jednak pragną brać udział w nauczaniu religii, Kościół musi umożliwić rewizję ich światopoglądu w świetle poglądu innych osób. Najważniejszym zadaniem katechezy pozostaje oczywiście w każdym przypadku posługa słowa zmierzająca do ewangelizacji, do przeniknięcia życia słuchaczy orędziem wiary.⁷

Problemem, którego nie można lekceważyć w katechezie, pozostaje widoczny bardzo często rozdzźwięk między prawdami wiary głoszonymi na katechezie, a propozycjami moralno-społecznymi współczesnej kultury. Jednym z najważniejszych zadań katechezy, jak i całej ewangelizacji musi więc być wszczepianie siły, którą niesie z sobą Ewangelia w samą istotę współczesnej kultury i wszystkich jej form. Aby to osiągnąć, katechizacja powinna umożliwiać poznanie zasadniczych elementów tej kultury, a szanując jej wartości i bogactwo, doprowadzić do poznania ukrytej tajemnicy życia chrześcijańskiego, które jest w stanie zaspokoić w sposób pełny człowieka. To przepajanie współczesnej kultury światłem Ewangelii na płaszczyźnie katechezy staje się ważnym elementem samej katechezy, jak również warunkiem jej dojrzałości i skuteczności. Wymaga to oczywiście od katechezy, a przede wszystkim od podejmujących katechezę, wierności Bogu i człowiekowi w cywilizacji, w jakiej człowiek żyje, poznania życia i kultury ludzi, którym głoszone jest Słowo Boże. Efektem takiej, integralnie pojętej katechezy jest pełny rozwój osoby ludzkiej, pomoc w realizacji integralnego powołania człowieka, troska o jego godność, duchowy rozwój i wieczne zbawienie.⁸

Wpatrując się w Chrystusa nauczającego, katecheta musi przede wszystkim przekazywać prawdę o zbawieniu, którą On przynosi człowiekowi, przypominając mu równocześnie, iż jest ona najwyższym wyrazem jego wolności i jest w stanie nadać głęboki sens jego całemu życiu. Nie jest to łatwe w sytuacji, gdy bardzo często związek między wolnością i prawdą zostaje rozerwany, a ludzkie sumienie jest bądź przedmiotem jednostronnego i bezkrytycznego wywyższenia, bądź też poddawane jest radykalnemu odrzuceniu.⁹

⁷ Por. J. Szpet, D. Jackowiak, *Lekcje religii szkołą wiary*, Poznań 1996, s. 22-23.

⁸ Por. tamże s. 57.

⁹ Por. J. Królikowski, *Pójdź za mną. Wprowadzenie do teologii moralnej*, Poznań 1997, s. 71.

Człowiek współczesny odwraca się od wszelkich instytucji i zamyka w życiu prywatnym. Korzysta z instytucji, ale nie chce osobiście się w nich angażować. Podobne sprywatyzowanie dostrzegamy w stosunku do religii. Ciągłe wysoki jest procent przyznających się do wiary w Boga, maleje natomiast aktywny udział w życiu Kościoła. Zasadniczym więc zadaniem *Katechizmu Kościoła katolickiego*¹⁰ jest podanie pełnej doktryny chrześcijaństwa jak również poprawnych jej sformułowań. Stanowi on punkt odniesienia w kształtowaniu opracowań uwzględniających wiek oraz uwarunkowania środowiskowe uczestniczących w katechezie.¹¹

Gdy ukazywał się ten nowy dokument Kościoła, przynoszący streszczenie jego nauki i doktryny, największe zainteresowanie opinii publicznej budziła jego część moralna. Powód takiego zainteresowania był bardzo prosty. Niektórzy pragnęli wiedzieć, czy obowiązują jeszcze „stare” przykazania ze „starymi” grzechami, jak również, czy Kościół nie wynalazł jakichś nowych grzechów. Niektórzy ze zdumieniem stwierdzali, że nadal obowiązują wszystkie przykazania, a Kościół wciąż przypomina o grzechach popełnianych przez człowieka od początku jego istnienia, jak też również o tych, które przyniosły nasze czasy. Sposób myślenia, który charakteryzuje się oskarżeniami Kościoła o jego konserwatyzm czy nieugiętość w sprawach moralnych, jest czymś charakterystycznym dla bardzo wielu wierzących. Wielu tzw. „wierzących” sądzi, że można wierzyć bez moralności, czy też bez praktyk kościelnych.¹²

Współczesna katecheza staje więc często przed problemem przeciwstawienia moralności, sposobu na życie głoszonego przez tzw. etyki niezależne czy pragmatyczne, sposobowi na życie, który głosił Chrystus dając nam Ewangelię. Podstawową troską katechezy pozostaje głoszenie tej Ewangelii. Głoszenie to musi dokonywać się w sposób skuteczny, musi być wyrazem nieprzemijalności samej Ewangelii, jak również wyrazem głębokiej wiary głoszących Chrystusa. Budowana na tym fundamencie katecheza musi nieustannie weryfikować swoje metody, pogłębiać możliwości aplikacji Ewangelii do codziennego życia współczesnego człowieka. Spełnienie tych postulatów jest warunkiem sukcesu dokonującej się odnowy katechetycznej, w której Kościół widzi fundament skuteczności swojej misji w dzisiejszym świecie.

¹⁰ *Katechizm Kościoła katolickiego*, Poznań: Pallottinum 1994.

¹¹ Por. J. Charytański, *Niektóre wskazania wychowawcze „Katechizmu Kościoła katolickiego”*, Warszawa 1997, s. 3.

¹² Por. J. Królikowski, *Mały przewodnik po „Katechizmie Kościoła katolickiego”*, Poznań 1996, s. 89.

III. PREZENTACJA *DYREKTORIUM OGÓLNEGO O KATECHIZACJI*

Ważnym drogowskazem na drodze odnowy katechezy, wypracowywania jej nowych form, stało się jednak przede wszystkim korzystające z *Katechizmu Kościoła katolickiego – Dyrektorium ogólne o katechizacji*¹³ wydane przez Kongregację ds. Duchowieństwa 15 sierpnia 1997 roku, a przetłumaczone na język polski i wydane na początku obecnego roku przez wydawnictwo Pallottinum. Po trzydziestu latach od zakończenia Soboru Watykańskiego II, na przełomie trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa wciąż potrzebne jest ożywianie dynamizmu ewangelicznego Kościoła i pogłębianie możliwości stojących przed katechezą.

Nowe *Dyrektorium ogólne o katechizacji* nawiązuje przede wszystkim do *Ogólnej instrukcji katechetycznej* z 1971 roku jako cennego narzędzia teologiczno-duszpasterskiego, które należy dostosować do nowej sytuacji i do nowych wymogów. We wstępie przypomina ono aktualność dobrej nowiny głoszonej przez Kościół, mimo trudności płynących ze zmian dokonujących się w sytuacji współczesnego człowieka i Kościoła. Skuteczność misji katechetycznej opiera się na wierze i ufności w moc ziarna Ewangelii. Kościół nadal sieje Ewangelię Jezusa na wielkim polu Bożym.¹⁴

Uczniowie Jezusa nie są wolni od wpływu sytuacji ludzkich. Wobec dzisiejszej panoramy religijnej i światowej narzuca się więc potrzeba weryfikacji dotychczas stosowanych metod ewangelizacyjnych, jak i troski o rozwój nowej ewangelizacji. *Dyrektorium* podkreśla stojące dziś przed katechezą wyzwania i ukierunkowania dotyczące samej treści i sposobu katechizacji oraz właściwego przygotowania i formowania katechetów.¹⁵

Część pierwsza *Dyrektorium* przypomina, iż katecheza zajmuje ważne miejsce w misji ewangelizacyjnej Kościoła, jest istotnym momentem wtańmniczenia chrześcijańskiego.¹⁶ Wśród wielorakich form katechezy na szczególną uwagę zasługuje nauczanie religii w szkole. Tym, co nauczaniu religii w szkole nadaje szczególną cechę, jest fakt, że jest ono wezwane do przeniknięcia na obszar kultury oraz wejścia w relację z innymi dziedzinami wiedzy. Jako oryginalna forma posługi słowa nauczanie religii w szkole uobecnia Ewangelię w systematycznym, krytycznym i osobistym procesie przyswojenia kultury.¹⁷ *Dyrektorium* wychodząc naprzeciw nowej sytuacji Kościoła, dla którego katecheza szkolna staje się dziś podstawowym

¹³ *Dyrektorium ogólne o katechizacji*, 15 VIII 1997, Kongregacja ds. Duchowieństwa, Poznań: Pallottinum 1998 (odtąd: DOK).

¹⁴ Por. DOK 16.

¹⁵ Por. DOK 33.

¹⁶ Por. DOK 63.

¹⁷ Por. DOK 73.

momentem katechizacji, postuluje szereg warunków jej skuteczności oraz umieszcza ją w szerszym kontekście wychowania religijnego w rodzinie, a także działań podejmowanych przez parafię.¹⁸

Dyrektorium w drugiej części mówi o normach i kryteriach przedstawiania orędzia ewangelicznego w katechezie. Szczególnie ważny jest drugi rozdział tej części, gdyż służy on przedstawieniu *Katechizmu Kościoła katolickiego* jako podstawowego tekstu dla przekazywania wiary w katechezie i dla opracowania katechizmów lokalnych. Zastąpił on poprzedni katechizm – wydany przez Piusa V po Soborze Trydenckim w 1566 roku – i był długo oczekiwanym wykładem nauki chrześcijańskiej, dostosowanym do nowej sytuacji człowieka i Kościoła.

Trzecia część formułuje istotne elementy pedagogii wiary inspirowanej pedagogią Bożą. Kwestia ta ma ważne znaczenie zarówno dla teologii, jak i dla nauk humanistycznych. W części tej porusza się bogactwo różnorodności metod katechetycznych, uwzględniających doświadczenia innych nauk oraz możliwości środków masowego przekazu.

W czwartej części zwraca się uwagę na adresatów katechezy, na zróżnicowane sytuacje życiowe osób, do których kieruje się katecheza, na aspekty dotyczące sytuacji społeczno-religijnej, a w szczególności sposób na kwestię inkulturacji.

Część piąta umieszcza środek ciężkości katechezy w Kościele partykularnym, który ma pierwszorzędny obowiązek prowadzenia działalności katechetycznej, kierowania i czuwania nad nią. Po omówieniu natury katechezy, jej treści, pedagogii i jej adresatów, rodzi się powinność duszpasterstwa katechizacyjnego, które w sposób konkretny realizuje się właśnie w Kościele partykularnym. Wskazania i sugestie dostarczone w tej części *Dyrektorium* nie mogą znaleźć bezpośredniego i równoczesnego zastosowania we wszystkich częściach Kościoła. Katechizacja prowadzona na szczeblu wielu krajów czy narodów znajduje się na dość zróżnicowanym poziomie. Również w naszych polskich warunkach konieczna jest dyskusja nad tym najnowszym dokumentem Kościoła na temat katechizacji, pogłębienie zawartych w nim treści i ich aplikacja do naszych polskich, jak i diecezjalnych warunków. Głoszenie, przekazywanie i przeżyte doświadczenie Ewangelii urzeczywistniają się w pełni w Kościele partykularnym, czyli w diecezji, gdyż w każdym z tych Kościołów uobecnia się Kościół powszechny.¹⁹

¹⁸ Por. DOK 74-76.

¹⁹ Por. DOK 217.

IV. KATECHEZA NAJWIĘKSZĄ TROSKĄ KOŚCIOŁA PARTYKULARNEGO

Katecheza jest podstawową działalnością ewangelizacyjną każdego Kościoła partykularnego. Przez nią diecezja ofiaruje wszystkim swoim członkom i tym, którzy zbliżają się z pragnieniem powierzenia się Jezusowi Chrystusowi, proces formacyjny, który pozwala na poznanie, celebrowanie, przeżywanie i głoszenie Ewangelii w ramach własnego horyzontu kulturowego.²⁰ Istnieje więc potrzeba bliższego zapoznania się w sytuacji z uwzględnieniem warunków głoszenia katechezy w naszej diecezji, przybliżenia wskazań *Dyrektorium* na ten temat.

Dyrektorium ogólne o katechizacji przypomina, iż katecheza jako wyjątkowe dzieło w misji ewangelizacyjnej Kościoła jest w diecezji jedyną posługą realizowaną przez kapłanów, diakonów, zakonników i świeckich w łączności z biskupem. Cała wspólnota chrześcijańska powinna się czuć odpowiedzialna za tę posługę. Chociaż kapłani, zakonnicy i świeccy wspólnie realizują katechezę, to czynią to w sposób zróżnicowany, każdy odpowiednio do swojej szczególnej pozycji w Kościele. Przez nich w różnorodności funkcji posługa katechetyczna ofiaruje w sposób całościowy słowo Boże i świadectwo Kościoła.²¹ Brak którejkolwiek z tych form katechezy sprawiłby, iż utraciłaby ona część swego bogactwa i znaczenia.

W obliczu zagrożeń związanych z aktywnością różnych grup parareligijnych, jak i z coraz bardziej indywidualistycznym rysem naszej cywilizacji, kładącej nacisk na wolność człowieka, rodzi się też potrzeba umieszczenia katechezy w centrum działań Kościoła. Posługa katechetyczna spośród tych wszystkich działań podejmowanych przez Kościół ma jednak swój własny, wynikający z jej specyfiki charakter. Zadanie katechety jako wychowawcy wiary różni się od zadań innych pracowników duszpasterstwa (liturgia, działalność charytatywna, społeczna), chociaż oczywiście powinien on działać we współpracy z nimi.

Za katechezę odpowiedzialna jest cała wspólnota chrześcijańska. Jednak tylko niektórzy spośród tej wspólnoty otrzymują misję do tego, aby być katechetami. Wraz z pierwotną misją, jaką rodzice mają w stosunku do swoich dzieci, Kościół oficjalnie udziela określonym członkom Ludu Bożego, szczególnie powołanym, delikatnej misji przekazywania wiary.²² Pierwszym odpowiedzialnym za katechezę w Kościele partykularnym jest oczywiście biskup diecezjalny, który wciąż pozostaje pierwszym katechetą dla swojej diecezji i odpowiedzialnym za kierowanie katechizacją.²³

²⁰ Por. DOK 218.

²¹ Por. DOK 219.

²² Por. DOK 221.

²³ Por. DOK 222-223.

Przez sakrament święceń, na mocy namaszczenia Ducha Świętego, swoją własną funkcję w katechizacji otrzymują prezbiterzy. Każdy kapłan, a szczególnie proboszcz, winien wzbudzać we wspólnocie chrześcijańskiej zmysł wspólnej odpowiedzialności za katechezę, troszczyć się o gruntowne jej przygotowanie i formację katechetów. Ważnym zadaniem jest integracja katechezy z programem ewangelizacyjnym wspólnoty oraz troska o to, by istniała silna więź między katechezą, sakramentami i liturgią. Innym zadaniem proboszcza jest zapewnienie, by katecheza dokonująca się w parafii była zintegrowana z diecezjalnymi programami duszpasterskimi.²⁴

Tuż po biskupie i kapłanach *Dyrektorium* wymienia wśród odpowiedzialnych za katechizację rodziców, pierwszych wychowawców swoich dzieci. Świadek życia chrześcijańskiego, dane przez rodziców w łonie rodziny, zostawia często decydujący ślad, który trwa przez całe życie. To pierwsze wprowadzenie w świat wiary dokonuje się w codziennym życiu rodziny, a może uzyskać szczególną wymowę, jeśli rodzice prowadzą bardziej metodyczną katechezę rodzinną. Katecheza ta wyprzedza bowiem każdą inną formę katechezy.²⁵ W sakramencie małżeństwa rodzice otrzymują łaskę i zadanie chrześcijańskiego wychowania swoich dzieci. Trzeba więc, aby wspólnota chrześcijańska zwróciła zupełnie wyjątkową uwagę na rodziców. Rodzina jako Kościół domowy może stać się dla parafii środowiskiem, w którym dokonuje się rzeczywista i owocna katecheza.²⁶

Szczególne wkład do katechizacji wnoszą również zakonnicy, zakonnice i członkowie stowarzyszeń życia apostołskiego. Niektóre z nich powstały nawet w tym celu, by poświęcić się chrześcijańskiemu nauczaniu dzieci i młodzieży. Historia katechezy pokazuje żywotność, jaką charyzmaty różnych wspólnot zakonnych nadały działalności wychowawczej Kościoła. Pełne wykorzystanie charyzmatu tych wspólnot wciąż pozostaje ważną możliwością w posłudze katechetycznej Kościoła.²⁷

Zapoczątkowany przez Sobór Watykański II udział świeckich w życiu Kościoła dziś staje się coraz bardziej wyrazisty przez posługę katechetyczną, do której są oni coraz wyraźniej angażowani. Dostrzega się dziś, iż katecheci świeccy są szczególnie uwrażliwieni, by wcielać Ewangelię w konkretne życie ludzi.²⁸

Spośród różnych typów katechetów, adekwatnych do potrzeb katechezy, w sytuacji naszego kraju, który domaga się dziś nowej ewangelizacji, szczególnie nieodzowny staje się typ katechety młodzieży i katechety dorosłych. Wciąż pierwszorzędną rolę odgrywa też oczywiście typ katechety

²⁴ Por. DOK 225.

²⁵ Por. DOK 226.

²⁶ Por. DOK 227.

²⁷ Por. DOK 228-229.

²⁸ Por. DOK 230.

dzieci, na którym spoczywa misja przekazania pierwszych nauk katechizacyjnych i przygotowania do przyjęcia sakramentów.²⁹

W celu właściwego funkcjonowania posługi katechetycznej pierwszorzędne znaczenie nabiera odpowiednie duszpasterstwo katechetów.³⁰ Narzędzia pracy katechetycznej nie mogą być naprawdę skuteczne, jeśli nie będą używane przez dobrze uformowanych katechetów. Dlatego Kościół nie może nigdy zrezygnować z odpowiedniej formacji katechetów, choćby na rzecz przystosowania tekstów, czy lepszej organizacji katechezy.³¹ *Dyrektorium* postuluje, by absolutne pierwszeństwo nadać formacji katechetów świeckich. Formacja ta ma na celu uczynienie katechetów zdolnymi do przekazywania Ewangelii tym, którzy pragną powierzyć się Jezusowi Chrystusowi. Formacja ta osiąga swój szczyt, gdy katecheta staje się odpowiedzialny, a równocześnie zdolny do przekazywania ewangelicznego orędzia.³²

Jednym z najważniejszych kryteriów inspirujących formację katechetów powinno być jej dostosowanie dla potrzeb ewangelizacyjnych obecnej chwili historycznej, z jej wartościami, wyzwaniem i cieniem. Aby stawić czoło temu zadaniu potrzebni są katecheci obdarzeni głęboką wiarą, wyrazistą tożsamością chrześcijańską, poczuciem przynależności do wspólnoty kościelnej oraz głęboką wrażliwością społeczną.³³

Formacja katechety dokonuje się na fundamencie odpowiedniego przygotowania biblijno-teologicznego, na dostarczeniu mu organicznej znajomości orędzia chrześcijańskiego, skupionego wokół centralnego misterium wiary, którym jest Jezus Chrystus.³⁴

Chrystocentryzm w katechezie znaczy także, że pragnie się przez katechezę przekazywać nie swoją własną naukę albo jakiegoś innego mistrza, lecz naukę Jezusa Chrystusa, to jest prawdę, której On nam udziela, albo ściślej mówiąc, Prawdę, którą On sam jest. Trzeba więc stwierdzić, że w katechezie przez nauczanie przekazywany jest Chrystus, Słowo wcielone i Syn Boży, wszystko zaś inne o tyle, o ile do Niego się odnosi; że naucza sam Chrystus, a każdy inny nauczający – jedynie w tej mierze, w jakiej jest Jego zwiastunem lub tłumaczem i w jakiej Chrystus mówi przez jego usta.³⁵

Według adhortacji, chrystocentryzm w formacji katechetów polega na całkowitym otwarciu się na Chrystusa i przekazywaniu Jego zbawczego

²⁹ Por. DOK 232.

³⁰ Szerzej na ten temat: S. Ł a b e n d o w i c z, *Formacja katechetów w dokumentach Kościoła i literaturze katechetyczno-dydaktycznej po Soborze Watykańskim II*, Lublin-Radom 1994.

³¹ Por. DOK 233.

³² Por. DOK 235.

³³ Por. DOK 237.

³⁴ Por. DOK 240.

³⁵ J a n P a w e ł II, *Catechesi tradendae*, 6.

Orędzia. Chrystus stanowi centrum przekazu. Głównym zadaniem katechetów we wspólnocie Kościoła jest przekazywanie Prawdy, jaką jest Chrystus.³⁶

Jest też konieczne oparcie formacji katechety na osiągnięciach nauk humanistycznych, które osiągnęły w naszych czasach wyjątkowy stopień rozwoju. Jest szczególnie konieczne, aby katecheta zapoznał się przynajmniej z niektórymi elementami psychologii oraz elementami nauk społecznych, które zapewnią mu poznanie kontekstu społeczno-kulturowego, w którym człowiek żyje i który na niego mocno oddziałuje.³⁷

Nie można też zapomnieć o formacji pedagogicznej, gdyż formacja katechety powinna także kultywować umiejętność działania. Formacja ta powinna starać się prowadzić do dojrzałości zdolność wychowawczą katechety, która zakłada: szacunek dla osoby katechizowanej, zdolność interpretowania pytań wychowawczych, uaktywnianie procesów rozumienia wśród wychowanków oraz prowadzenia do ich dojrzałości.³⁸

Jak w każdej dziedzinie, tak i w tym przypadku najważniejsze jest to, by katecheta osiągnął własny styl katechizowania, by poświęcając się katechezie, realizując jej program, stał się prawdziwym animatorem dla grupy katechizowanych. Coraz ważniejsze wydaje się dziś być właśnie formowanie katechetów pod znakiem ich własnej kreatywności, a nie tylko zwykłego przyswajania sobie pewnych zewnętrznych reguł.³⁹ Wśród dróg formowania katechety wyłania się przede wszystkim jego własna wspólnota chrześcijańska. To w niej katecheta doświadcza swojego powołania i karmi swój zmysł apostołski.⁴⁰ Wspólnota chrześcijańska może podejmować różnego rodzaju działania na rzecz formacji swoich katechetów. Powinna wciąż ożywiać u nich świadomość tego, że są posłani przez Kościół, a również na miarę swoich możliwości realizować we własnym zakresie działania formacyjne.⁴¹

Szczególnie ważnym elementem w procesie formacyjnym katechety są szkoły dla katechetów i ośrodki dla specjalistów w tej dziedzinie.⁴² Formacja katechetyczna na odpowiednim poziomie ma żywotne znaczenie dla katechezy. Odpowiedni poziom formacyjny katechetów: intelektualny i osobowościowy, umożliwi odpowiednie podjęcie przez nich zadań katechetycznych.

Katecheta winien stać się dla katechizowanego duchowym przewodnikiem. Wymaga to od niego głębokiego zrośnięcia się z prawdą i dobrem,

³⁶ Por. S. Łabędowicz, *Formacja katechetów w Dokumentach Kościoła i literaturze katechetyczno-dydaktycznej po Soborze Watykańskim II*, s. 31.

³⁷ Por. DOK 242-243.

³⁸ Por. DOK 244.

³⁹ Por. DOK 245.

⁴⁰ Por. DOK 246.

⁴¹ Por. DOK 247.

⁴² Por. DOK 248-252.

intensywnego przeżywania wartości, które przekazuje swym wychowankom. W swych wychowankach powinien dostrzegać nie tylko osoby, ale dzieci Boże stworzone na Jego obraz i umiłowane przez Niego. To poznanie i świadomość wielkiej godności, jaką Bóg obdarzył każdego człowieka, pomoże katechecie ukochać swoich uczniów, pomimo dostrzeganych słabości i błędów, cieszyć się z nimi ich sukcesami oraz spalać się w ofiarnej postudze pedagogicznej, czerpiąc z motywów wiary pokój, równowagę, zapał apostołski, optymizm i pełne zaangażowanie.⁴³

Powyższe refleksje wskazują, że ideał chrześcijańskiego wychowania wymaga od wychowawców odpowiedzialności, świadomości wielkiej misji, do której zostali powołani oraz fachowego przygotowania. Katecheta z racji swego powołania jest zobowiązany do głoszenia Objawienia Bożego, do zaszczipiania i kształtowania wiary chrześcijańskiej. Tego celu nie osiągnie tylko drogą przekazu. W przekazywaniu wiary, a nie wiedzy, najważniejsze znaczenie ma świadectwo. Katecheta jako świadek Chrystusa winien przekazywać Jego naukę przede wszystkim poprzez przykład własnego życia.⁴⁴

Warunkiem skutecznego działania katechetycznego jest więc żywa wiara katechety. Każdy katecheta winien być tego świadomy i starać się wykorzystywać wszelkie okazje, by dzielić się z wychowankami swoją wiarą, a w ten sposób umacniać ich we wierze i chrześcijańskiej nadziei.⁴⁵

Dyrektorium ogólne o katechizacji mówi też o różnych miejscach i drogach katechezy. Katechezy, która jest zawsze ta sama, ale miejsca katechizacji nadają jej szczególne cechy charakterystyczne. Jeszcze raz *Dyrektorium* przypomina, iż pierwszym miejscem katechezy jest Kościół domowy, w którym następuje najgłębsze wtajemniczenie w życie chrześcijańskie.⁴⁶ Typowym miejscem katechizacji, któremu Kościół nadał charakter instytucjonalny, jest katechumenat chrzcielny dorosłych, który dziś staje się na nowo miejscem specyficznej formacji tych, którzy nawróceni na wiarę, chcą w pełni stać się członkami wspólnoty chrześcijańskiej.⁴⁷

Niewątpliwie najbardziej znaczącym miejscem, w którym formuje się i żyje wspólnota chrześcijańska jest parafia. Parafia jest bowiem zwyczajnym środowiskiem, w którym rodzi się i wzrasta wiara, tworzy odpowiednią przestrzeń wspólnotową do tego, by realizowana w niej postługa słowa była równocześnie nauczaniem, wychowaniem i żywym doświadczeniem. Mimo

⁴³ Por. M. Rusiecki, *Nauczycielu, kim jesteś*, Wychowawca 1993 nr 10, s. 8.

⁴⁴ Por. S. Bielecka, *Rola osoby katechety w procesie wychowawczo-dydaktycznym*, w: *Jezus Chrystus z nami*, praca zbiorowa pod red. W. Kubik, Warszawa 1984, t. 2, s. 235-240.

⁴⁵ Por. C.M. Sonej, *Osobowość katechety i jej wpływ na życie katechizowanych*, w: *Katecheta w szkole (poradnik pedagogiczny)*, praca zbiorowa pod red. M. Śnieżyńskiego, Kraków 1994, s. 13-14.

⁴⁶ Por. DOK 255.

⁴⁷ Por. DOK 256.

tego, iż również parafia jest dzisiaj poddawana głębokim przemianom spowodowanym zmianami społecznymi, wciąż pozostaje krzewicielką i inspiratorką katechezy.⁴⁸

Znaczącym miejscem dla formacji ludzkiej i chrześcijańskiej staje się również szkoła katolicka. Program wychowawczy i katechetyczny takiej szkoły może pełniej realizować zadania czy misję ewangelizacyjną Kościoła.⁴⁹ Powstawanie takich szkół stanowi więc również w dziedzinie katechezy ważną możliwość pełniejszej realizacji zadań katechetycznych Kościoła.

W wypełnianiu misji katechetycznej Kościoła poważną rolę mogą też odegrać różnego rodzaju stowarzyszenia, ruchy i grupy wiernych. Mają one na celu głębokie kultywowanie podstawowych wymiarów życia chrześcijańskiego, z czym wiąże się konieczność dokonującej się w taki czy inny sposób formacji. Dlatego rezerwują sobie one odpowiedni czas na katechezę, która nie jest alternatywą dla formacji chrześcijańskiej, ale jej istotnym wymiarem.⁵⁰ Należy oczywiście pamiętać, by katecheza, bez względu na miejsce, w jakim jest realizowana, była przede wszystkim organiczną i podstawową formacją wiary. Powinna więc obejmować studium nauki chrześcijańskiej oraz stanowić formację religijną otwartą na wszystkie elementy życia chrześcijańskiego. Jeśli chodzi o katechezę, trzeba więc stwierdzić, że ruchy i stowarzyszenia nie są zwykłą alternatywą dla parafii, gdyż ta jest podstawową wspólnotą wychowującą.⁵¹

W ostatnich latach coraz bardziej rozpowszechniły się też kościelne wspólnoty podstawowe, grupy chrześcijan pragnących poszukiwania głębszego sposobu życia. Z ich działania może wynikać ubogacające doświadczenie wspólnotowe, które aby było autentyczne, winno dokonywać się w żywej jedności z Kościołem, parafią.⁵² W kościelnym wspólnotach podstawowych może rozwijać się bardzo owocna katecheza: oparta na braterskim klimacie, w jakim żyje wspólnota służąca pogłębieniu życia chrześcijańskiego wiernych.⁵³

Ostatnie punkty *Dyrektorium ogólnego o katechizacji* poświęcone są organizacji duszpasterstwa katechetycznego w Kościele partykularnym. Narzędziem, którym posługuje się biskup w organizacji duszpasterstwa katechetycznego jest Referat Katechetyczny.⁵⁴ Do najważniejszych zadań⁵⁵ Referatu Katechetycznego należy:

⁴⁸ Por. DOK 257.

⁴⁹ Por. DOK 259-260.

⁵⁰ Por. DOK 261.

⁵¹ Por. DOK 262.

⁵² Por. DOK 263.

⁵³ Por. DOK 264.

⁵⁴ Por. DOK 265.

⁵⁵ Por. DOK 266.

- a. precyzowanie realnych potrzeb diecezji w stosunku do katechezy;
- b. opracowanie takich programów działań katechetycznych, które proponują pewne kierunki i ukażą konkretne działania katechetyczne;
- c. pomoc katechetom i ich formowanie;
- d. opracowanie lub wskazanie odpowiednich narzędzi dla pracy katechetycznej;
- e. rozwijanie i popieranie instytucji: katechumenatu chrzcielnego, katechezy parafialnej i innych.

Ważnym zadaniem w ramach Kościoła partykularnego pozostaje koordynacja katechezy. Nie jest ona faktem wyłącznie strategicznym, nastawionym na większą skuteczność działalności ewangelizacyjnej, ale posiada głębszy wymiar teologiczny. Działalność ewangelizacyjna powinna być odpowiednio skoordynowana, ponieważ zmierza do jedności wiary, która podtrzymuje wszystkie działania Kościoła.⁵⁶ Temu celowi służy konkretny i spójny diecezjalny program katechetyczny.⁵⁷

Podstawowym zadaniem dla katechizacji jest odczytanie stojących przed nią zadań w kontekście nowej ewangelizacji. W sytuacji świata, również naszej polskiej sytuacji, która wymaga nowej ewangelizacji, staje się dziś coraz bardziej widoczna potrzeba prowadzenia zwyczajnej katechezy młodzieży i dorosłych, którzy jej w coraz większym zakresie potrzebują.⁵⁸ Podobne problemy pojawiają się w przypadku katechezy dzieci i formacji ich rodziców.

Katecheza odczytywana w kontekście duszpastersko-wychowawczych działań Kościoła powinna ustalić również konieczną koordynację między miejscami, w których dokonuje się wychowanie wiary. Jest ważne, by różne oddziaływania kierowane do tej samej osoby dziecka lub młodego człowieka, miały tę samą inspirację podstawową. Jakakolwiek sprzeczność między nimi stanowiłaby bowiem poważną przeszkodę w ich procesie kształtowania pełni wiary.⁵⁹

Katecheza prowadzona w formie lekcyjno-klasowej z założenia ma swoje miejsce we wspólnocie wiary i prowadzi do praktykowania wiary. Nauka religii, pojmowana jako przedmiot i jedno z zadań szkoły, realizowana w procesie pracy nauczyciela z uczniami, o tyle posiada wymiar katechetyczny, o ile nauczyciel i uczniowie są szczerze zainteresowani sprawami wiary. Nauka religii traktowana wyłącznie jako przedmiot szkolny, pozostawia najczęściej kwestię angażowania się uczniów w sprawę wiary jako rzecz otwartą, dowolną. Na ogół dostarcza podstawowych informacji w wierze, nie prowadzi jednak do coraz pełniejszego życia według jej wskazań; by

⁵⁶ Por. DOK 272.

⁵⁷ Por. DOK 274.

⁵⁸ Por. DOK 276.

⁵⁹ Por. DOK 278.

katecheza pozostała prawdziwą, to znaczy, by prowadziła do coraz głębszego życia wiarą i zaangażowania w społeczność Kościoła, nie wolno jej ograniczać do troski o zapamiętanie głównych prawd wiary. Informacja religijna, wiedza religijna tylko wówczas spełni swe zadanie, gdy będzie stanowił jeden z wielu czynników wychowania, czyli formacji chrześcijańskiej. Ma im pomagać w przyjmowaniu autentycznej postawy wiary w codziennej historii życia. Pozbawienie katechety funkcji formacyjnej czy niedostrzeżenie znaczenia tej funkcji byłoby wielkim nieporozumieniem i pogrzebaniem szansy jej skutków.⁶⁰ Występuje bowiem istotna różnica pomiędzy lekcją religii, traktowaną przedmiotowo jako przekaz informacji, a katechezą (czy lekcją religii) o wymiarze osobowego spotkania angażującego uczniów w sprawy wiary i kształtującego wolę katechizowanych.⁶¹

Istotnym zadaniem pozostaje więc koordynacja katechezy z chrześcijańskim wychowaniem w rodzinie, z wychowaniem szkolnym, ze szkolnym nauczaniem religii i z innymi formami wychowania wiary.⁶² Szczególnie wprowadzenie katechezy do szkół spowodowało nową sytuację zarówno dla uczniów, katechetów, jak i pozostałych odpowiedzialnych za wychowanie dziecka. Obok niewątpliwych zalet rozwiązanie to – jak każda zmiana – niesie ze sobą pewne niebezpieczeństwa. A najgroźniejszą należy uznać tendencję do ograniczania wychowania katolickiego do katechezy w szkole. Część rodziców uważa, że skoro w szkole jest katecheza, to szkoła powinna odpowiadać za całokształt wychowania religijnego i moralnego. Jest to zjawisko tym niebezpieczniejsze, że jest zgodne z ogólną tendencją przekazywania szkole i innym instytucjom wychowawczym naturalnych uprawnień rodziców do kształtowania swoich dzieci. Katecheza bywa też niekiedy odbierana jako namiastka filozofii lub jest traktowana jako kolejna próba indoktrynacji. Trudno jest pogodzić się uczniom z narzucaniem gotowego systemu wartości i sposobów postępowania, zwłaszcza jeśli nie są one odpowiednio prezentowane i uzasadniane. Katecheza powinna nie tylko przekazywać pewną wiedzę religijną, ale przede wszystkim przygotować do życia, dając odpowiedzi na nurtujące młodzież pytania.⁶³

Czynnikiem wpływającym ujemnie na skuteczność katechezy jest brak korelacji pomiędzy programami katechezy i pozostałych przedmiotów, a niekiedy wręcz negujące się wzajemnie wiadomości – dotyczy to przykładowo

⁶⁰ Por. W. K u b i k, *Proces dydaktyczny w katechezie*, w: *Katecheza w szkole*, red. M. M a j e w s k i, Lublin 1992, s. 67-81.

⁶¹ Por. S. Ł a b e n d o w i c z, *Formacja katechetów w Dokumentach Kościoła i literaturze katechetyczno-dydaktycznej po Soborze Watykańskim II*, s. 220.

⁶² Por. DOK 279.

⁶³ Por. W. K l a p a, *Wybrane zagadnienia wychowania dzieci i młodzieży*, w: *Katecheta w szkole (poradnik pedagogiczny)*, praca zbiorowa pod red. M. Ś n i e ż y Ń s k i e g o, Kraków 1994, s. 41-42.

programów historii czy języka polskiego. Można też spotkać się z niechęcią i bojaźnią katechetów, które są spowodowane obawami o utratę autorytetów, brakami w przygotowaniu pedagogicznym czy też negatywnym nastawieniem części nauczycieli.⁶⁴ Są to poważne utrudnienia w prowadzeniu skutecznej katechezy szkolnej, które na szczęście nie występują zbyt powszechnie, należy jednak liczyć się z możliwością ich pojawienia się. Wymaga to koordynacji działań szkoły i parafii, rzeczywistej współpracy, zaufania. Koordynacja ta opierać się winna na odpowiednich programach działania, na dostarczaniu katechezie odpowiednich narzędzi i pomocy dydaktycznych, jak również na opracowywaniu katechizmów lokalnych, uwzględniających sytuację Kościoła partykularnego.⁶⁵

W zakończeniu *Dyrektorium* przypomina jednak, iż nie jest możliwa ani katecheza, ani ewangelizacja bez działania Boga za pośrednictwem Ducha Świętego. W praktyce katechetycznej ani nawet najbardziej zaawansowane techniki pedagogiczne, ani katecheta obdarzony wyjątkową osobowością, nigdy nie mogą zastąpić dyskretnego działania Ducha Świętego.⁶⁶ Prawda ta szczególnie w obecnym roku – roku Ducha Świętego – nabiera wyjątkowego znaczenia. Uświadamia wszystkim odpowiedzialnym za katechezę, że to Bóg jest głównym sprawcą dzieła katechizacji i nauczycielem tych, którzy je wykonują.

Katecheza nie może być więc zbiorem prawd o Bogu, człowieku, świecie, streszczeniem traktatów teologicznych, lecz musi zagłębiać w treść wiary, budzić ją, rozwijać i doprowadzać do dojrzałości chrześcijańskiej. Ma pomagać w spotkaniu Boga, który się objawia i daje się poznać szczególnie w osobie i dziele Jezusa Chrystusa. Pierwszym i ostatecznym odniesieniem katechezy będzie więc zawsze sam Jezus Chrystus, który jest drogą, prawdą i życiem.⁶⁷ Katecheza powinna w sposób bardzo jasny i pełny wyrażać zarówno radość jak i wymagania drogi Chrystusa.⁶⁸

Przez katechezę zmierza się do odkrycia w Osobie Chrystusa odwiecznego zamysłu Boga wobec każdego człowieka oraz doprowadzenie go komunii z Jezusem Chrystusem. Łaska Chrystusa pozostaje głównym źródłem i mocą katechezy. Człowiek może jednak do poznania Boga i Jego dzieł dochodzić również za pomocą swoich naturalnych sił i władz intelektualno-duchowych. Ważnym problemem jest jednak znalezienie adekwatnego języka dla mówienia o Bogu. Ponieważ nasze poznanie Boga jest ograniczone, ograniczeniom podlega również nasz język, którym o Bogu mówimy. Możemy

⁶⁴ Por. tamże s. 43.

⁶⁵ Por. DOK 281-285.

⁶⁶ Por. DOK 288.

⁶⁷ Por. KKK 1698.

⁶⁸ Por. KKK 1617.

jednak, choć świadomi słabości naszych władz duchowo-intelektualnych, o Bogu mówić. „Jeśli będziesz czekał, aż znajdziesz adekwatne słowa, by mówić o Bogu, to nigdy o Nim nie będziesz mówił, ponieważ ich nigdy nie znajdziesz”⁶⁹ Ta opinia Bossueta stanowi ważną wskazówkę również dla katechezy, która chce współczesnemu człowiekowi w adekwatny sposób przekazywać prawdę o Bogu. Skuteczność tego przekazu wiary wymaga stosowania odpowiednich metod katechetycznych, czy też najnowszych środków komunikacji międzyludzkiej, którymi człowiek się dziś posługuje. Przed współczesną katechezą otwarte jest tu olbrzymie pole działania, które próbuje zagospodarować *Dyrektorium ogólne o katechizacji*. Źródłem największego optymizmu, jak również fundamentem katechezy pozostaje przede wszystkim prawda o Bogu, który nigdy nie zostawia człowieka samemu sobie, ale wciąż ofiaruje mu światło Objawienia.

LA CATECHESI NELLA CHIESA
ALLA LUCE DEL DIRETTORIO GENERALE PER LA CATECHESI

Riassunto

Il Concilio Vaticano II, incominciando un rinnovamento generale della Chiesa, diede anche l'inizio al rinnovamento della catechesi per adattarla alle circostanze della vita dell'uomo di oggi. La missione dell'annunzio della parola di Dio ha raggiunto negli ultimi anni una nuova qualità in vista della sua missione universale nel mondo contemporaneo. Tra l'altro il ritorno della catechesi alle scuole è collegato con la verifica dei precedenti programmi catechistici.

L'importante fattore del rinnovamento della catechesi e della ricerca di nuovi metodi nel suo ambito è il documento *Direttorio Generale per la Catechesi* promulgato il 15 agosto 1997. Questo documento ricorda l'attualità del ministero catechistico nella Chiesa e la necessità di intensificare lo sforzo della Chiesa in questo ambito della sua missione nel mondo moderno. Il Direttorio mette particolarmente in evidenza che il posto più significativo della catechesi è la Chiesa particolare. Il compito fondamentale per la catechesi di oggi è di trovare dei metodi adatti che renderanno possibile l'evangelizzazione del mondo in modo adeguato, coordinato ed efficace.

⁶⁹ Cyt. za: J. Królikowski, *Mały przewodnik po „Katechizmie Kościoła katolickiego”*, s. 29.